

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Economics of Growth and Development (EC-102)

Date: 03/06/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Define Economic Growth? Explain in detail characteristics of Economic Growth. (20)
- Q. 2)** Describe the economic and non-economic factors affecting economic development. (20)
- Q. 3)** Discuss the Ricardo's Theory of Economic Development. (20)
- Q. 4)** Explain critically Myrdal's theory of circular causation. (20)
- Q. 5)** Discuss critically big push theory given by Rodan. (20)
- Q. 6)** Discuss the Higgins' theory of technical dualism. (20)
- Q. 7)** Describe the causes of poverty in India and give suggestions for the removal of it. (20)
- Q. 8)** Explain the indicators of Economic Development. (20)
- Q. 9)** Define Unemployment? Explain in detail types and causes of unemployment. (20)
- Q.10) Write Short notes. (Any Two)** (20)
- a) Characteristics of developed countries
- b) Obstacle to economic development
- c) Concept of income inequality
- d) Types of poverty

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** आर्थिक वृद्धी म्हणजे काय ? आर्थिक वृद्धीची वैशिष्ट्ये तपशीलवार सांगा. (२०)
- प्र. २)** आर्थिक विकासावर परिणाम करणाऱ्या आर्थिक आणि गैर-आर्थिक घटकांचे वर्णन करा. (२०)
- प्र. ३)** रिकार्डोच्या आर्थिक विकासाच्या सिद्धांताची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ४)** मिर्डलच्या वतुळाकार कारणाच्या सिद्धांताचे टीकात्मक स्पष्टीकरण करा. (२०)
- प्र. ५)** रोडनने दिलेल्या जोर धक्का सिद्धांतावर टीकात्मक चर्चा करा. (२०)
- प्र. ६)** हिगिन्सच्या तांत्रिक द्वैतवादाच्या सिद्धांतावर चर्चा करा. (२०)
- प्र. ७)** भारतातील दारिद्र्याची कारणे सांगा आणि ती दूर करण्यासाठी उपाययोजना सुचवा. (२०)
- प्र. ८)** आर्थिक विकासाचे निर्देशक स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ९)** बेरोजगारीची व्याख्या करा? बेरोजगारीचे प्रकार आणि कारणे तपशीलवार सांगा. (२०)
- प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
- अ) विकसित देशांची वैशिष्ट्ये
- ब) आर्थिक विकासातील अडथळे
- क) उत्पन्न असमानतेची संकल्पना
- ड) दारिद्र्याचे प्रकार